

یادداشت

همسان سازی؛ به نام ما و به کام آنها

حسن صادقی
رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری

کمتر از چندماه به برگزاری دوازدهمین دوره انتخابات مجلس باقی مانده و نمایندگان فعلی مجلس، تمام تلاش خود را برای ابقا در بهارستان آغاز کرده اند یا فعالیت هایی در دست طراحی و اجرا دارند. البته موضوع قانونی یا غیرقانونی بودن تبلیغات انتخاباتی پیش از موعد مدنظر نیست بلکه موضوع مدنظر، توجه به وعده هایی است که این افراد از هم اکنون تار و تار انتخابات به طرفداران خود و سایر افرادی که در پی جلب حمایت آنان هستند، می دهند یا خواهند داد.

در همین راستا نیز در اخبار و شبکه های مجازی به صورت گسترده با خبری از ناحیه «حاجی بابایی» نماینده همدان مبنی بر تصویب شدن طرح همسان سازی حقوق بازنشستگان در برنامه هفتم توسعه توسط کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس مواجه شدیم. چیزی که ذهن محاسبه گر را به خود مشغول می کند این است که اولاً چرا این موضوع در آخرین سال کار مجلس رونمایی شده و دوم اینکه چگونه است که بودجه همسان سازی به رغم اینکه باید دو سال قبل در برنامه ششم توسعه اجرایی می شد، در سال های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ توسط نمایندگان فعلی، متوقفاً اجرا شد. سوم اینکه نمایندگان می دانند که همسان سازی، صرفاً صندوق های کشوری، لشگری، فولاد و صندوق های وابسته به خانواده دولت را در بر می گیرد نه صندوق مظلوم تأمین اجتماعی را. صراحتاً به جامعه هدف یعنی کارگران و بازنشستگان تأمین اجتماعی اعلام می کنم که هر جاصحبت از همسان سازی شد، آگاه باشید که منظور بازنشستگان تحت پوشش تأمین اجتماعی نیست چرا که همسان سازی آن هم با بودجه دولت، مختص خانواده معظم دولت است. بازنشستگان تأمین اجتماعی بودجه های دولت نمی گیرند که همسان سازی شامل حال آنان شود، بنابراین سهم بازنشستگان تأمین اجتماعی همان متناسب سازی است و چون با بودجه دولت صورت نمی گیرد در مجلس نیز تصویب نمی شود.



آنچه در برنامه های توسعه هم تاکنون طرح شد، صرفاً پرداخت موقوفات تأمین اجتماعی برای بر توان کردن این سازمان جهت متناسب سازی بر اساس مصوبات هیات امنا و هیأت مدیره بوده و به همین دلیل نتوانستند فراتر از آن عمل کنند. بر داشت بنده این است که اگر مجلس می خواهید متناسب سازی را هر ساله انجام دهد، چرا باید مقرراتی را اجرایی کند که متناسب سازی انجام شده و صورت گرفته قبلی را دچار گسست و به هم ریختگی کند! چون اگر هر زمانی، متناسب سازی صدر صدی شود، از سال بعد کافی است که به استناد ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی به صورت یکسان برای کلیه سطوح انجام گیرد و این نحوه اجرای پله ای است که متناسب را بر هم می زند. لذا کافی است که از این رویه دست بردارند، آن وقت یک بار متناسب سازی می تواند برای همیشه کافی باشد. البته همین نمایندگان با تصویب افزایش حقوق سال ۱۴۰۲ در بودجه، عامل نا کار آمدی متناسب سازی سال های گذشته شده و ماده ۹۶ را موثر بودن ساقط کردند.

حال چرا می گویم همسان سازی به کام دولتی هاست و به نام ما بازنشستگان تأمین اجتماعی، به این دلیل که همسان سازی دارای رتبه و پایه با شاغلین است و به همین دلیل موضوعیت دارد ولی متناسب سازی حقوق بازنشستگان سازمان تأمین اجتماعی با توجه به حق بیمه پرداختی و سنوات پرداخت حق بیمه موضوعیت دارد و از طرفی هزینه همسان سازی با بودجه عمومی، در اختیار دولت است و قانون بودجه نیز توسط مجلس تأیید و تصویب می شود. لیکن هزینه متناسب سازی توسط بودجه سازمان تأمین اجتماعی، تأمین و در اختیار هیأت مدیره و هیات امنای سازمان تأمین اجتماعی است و به خاطر استقلال مالی و اقتصادی از توان مجلس نیز خارج است. به همین دلیل انتظار داریم مجلس، سازمان تأمین اجتماعی را مکلف به انجام متناسب سازی، آن هم یک بار برای همیشه و با اجرای دقیق و کامل ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی کند. در پایان آرزوی موفقیت روز افزون برای نمایندگان مجلس دارم و امیدوارم که فعالیت های ایشان همیشه برای رضای خدا باشد، هر چند رضای خدا در رضایت خلقی است که شما باید برای آنها کوشش کنید.

برنامه ریزی برای اداره مملکت با پندارهای متوهمانه

دولت دست خود را از جیب مردم بیرون نخواهد کشید

نسرین هزاره مقدم



برنامه هفتم توسعه به گفته فعالان کارگری، یک برنامه تعدیلی ست و بندهای ضد کارگری، بسیاری دارد. به زعم این عده، دولت راه حل خلاصی از بحران صندوق های بازنشستگی را در سخت تر کردن شرایط برای بیمه شدگان پیدا کرده و برای تأمین منابع، سراغ افزایش سن و سابقه بازنشستگی رفته است. از سوی دیگر و بنا به گفته های کارشناسان و صاحب نظران اقتصادی، نه تنها نقشه راه واقع بینانه ای برای کاهش نرخ تورم، افزایش نرخ رشد اقتصادی واقعی و از آن مهم تر، توزیع عادلانه ثروت های ملی در این برنامه پیش بینی نشده بلکه با تصویب و اجرای این برنامه، فشار مالیاتی بر طبقات کم در آمد و مردم افزایش می یابد. حال سوال این است که چگونه می توان برنامه هفتم توسعه را از منظر عدالت اقتصادی تحلیل کرد و آیا با اجرای این برنامه، وضعیت زندگی مردمان فرودست و به طور مشخص کارگران و مزد بگیران بهبود می یابد؟

«مرتضی افقه» استاد اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت و گوی زیر تاکید می کند که دولت در تنظیم برنامه هفتم توسعه، باید رویکرد فرآینکانه تلاش کرده بار بحران هارا بر دوش طبقات فرودست بگذارد. ■■■

کارگران معتقدند برنامه توسعه هفتم ضد کارگری است. دولت در این برنامه سن بازنشستگی را بالا برده و مشکلات کارگران شاغل در مشاغل سخت و زیان آور را بیشتر کرده است. این ادعاها تا چه حد درست است و شمار رویکرد کلی این برنامه را چطور ارزیابی می کنید؟

بینیاد اصل برنامه مشکل دارد چرا که بر اساس پندارهایی شکل گرفته که از همان ابتدای کار این دولت وجود داشته است. دولت قبل از شروع به کار ادعای کرد «مامی تو لایم بدون برداشتن تحریم ها چنین و چنان کنیم، تورم را تکرقمی کنیم و سالی یک میلیون شغل ایجاد کنیم و...». ظاهر این پندارها در برنامه هفتم باشد بیشتر با تولید و باز مایی شده است در عین حال، نکته ای که به آن اشاره کردید یعنی ضد کارگری بودن برنامه هفتم، کاملاً درست است و البته تنها محدود به برنامه هفتم توسعه نیست. این خصیصه در لایحه بودجه سنواتی دولت هم دیده می شود. در حالت کلی، دولت قصد دارد فشار وارده بر خود را از طریق فشار آوردن بر مردم جبران کند و از قضا هیچ دیواری کوتاه تر از کارگران پیدا نکرده است. دولت از یک طرف در مقابل افزایش عادلانه دستمزد مقاومت می کند (دیدیم که در نشست مزدی حاضر به تبعیت از قانون نشد و بعدتر نیز اجازه ترمیم مزد

خبر

دبیر کانون عالی انجمن های صنفی کارگران:

میزان دستمزدها باعث شده تا کار باشد، اما کارگر نه

دبیر کانون عالی انجمن های صنفی کارگران کشور با اشاره به اینکه کار هست اما کارگر نیست، گفت: این روزها کارگران به دنبال یافتن کار مناسب از نظر درآمدی هستند و حاضر به فعالیت تحت ضوابط مشخص نیستند. تولید کارخانه های تازه به کارگر دارد ولی پیدا نمی شود. هادی ایوبی در گفت و گو با خبرگزاری تسنیم گفت: متأسفانه به دلایلی مانند حقوق کم، نیروی کار

گفت و گو

یک کارشناس مسائل اقتصادی:

سربازان و محصلان نباید در گروه شاغلان قرار گیرند



یک کارشناس مسائل اقتصادی درباره نرخ بیکاری منتشره گفت: در حالی که مطابق آمارها خط فقر و هزینه معیشت در

نداد) و از طرف دیگر به دنبال این است که در مقوله صندوق های بازنشستگی به بیمه شدگان فشار بیشتری وارد کند.

معتقد صندوق های بازنشستگی عموماً به دلیل بی تدبیری ها و بی کفایتی ها و رشکسته شده اند و حال به دنبال دست کاری سن بازنشستگی و اصلاحات تعدیلی این چنینی هستند تا آثار آن رشکستگی را محو کنند. بنابراین باید بگوییم دولت چون نتوانسته مشکل تحریم ها را رفع کند و در حال حاضر بحران درآمدی شدیدی دارد، می خواهد از هر راه ممکن هزینه های خود را کم کند و درآمدها را با فشار بیشتر افزایش دهد. از یک سو مالیات ها را افزایش می دهد و از سوی دیگر، دست به اصلاحاتی می زند که کاملاً ضد کارگری ست.

به فرض اینکه چنین اصلاحاتی به تصویب برسند. آیا اهداف برنامه هفتم شدنی ست و در شرایط فعلی، ایده های این برنامه از اساس قابل پیاده سازی ست؟

باید بپذیریم اگر شرایط فعلی ادامه یابد اصل برنامه قطعاً «شدنی» است. حتی اگر تحریم ها رفع شود و حتی اگر FATF هم تصویب و اجرا شود، باز هم دولت به دلیل نا کار آمدی ساختاری در اجرا و نوع انتخاب و انتصاب مدیران و کارکنان قادر نخواهد بود به رشد هشت درصدی دست پیدا کند. احمدی نژاد که بیشترین میزان فروش و درآمد نفت را داشت نتوانست به رشد ۸ درصدی برسد چه برسد به این دولت که همان درآمد نفت را هم ندارد و متأسفانه تقریباً کل ذخایر آن خالی شده است.

در برنامه هفتم، مالیات بر ارزش افزوده به صورت پلکانی افزایش یافته و قرار است از ۹ درصد در طول چهار سال به ۱۳ درصد برسد. در سیستم فعلی مالیاتی ما تبعیض و بی عدالتی بسیار زیاد است. با این حال و طبق این برنامه، مردم عادی و قشر ۴۶ میلیون نفری کارگر باید بیشتر از قبل مالیات بدهند. این مساله چطور قابل تحلیل است؟

به مالیات های غیر مستقیم که مالیات بر ارزش افزوده هم جزو این دسته است، در ادبیات اقتصادی «مالیات تبعیض آمیز» گفته می شود چرا که افرادی که بیشتر درآمد دارند، کمتر مالیات می دهند و بالعکس. قبلاً هم گفتیم دولت چون منابع درآمدی ندارد، سعی کرده باروش های مختلف تاملی تو اندازد مردم عادی مالیات بگیرد و میزان پرداخت طبقات فرودست را به بالاترین سطح برساند. متأسفانه در این مساله به سراغ کشورهای پیشرفته ای رفته اند که بالاترین سطح خدمات عمومی را به مردم ارائه می دهند و امور مورد خدمات رسانی به آنها اقتدانی کنند. ضعیف ترین و نارساترین خدمات

را به مردم می دهند اما پشه انداز یک کشور پیشرفته مالیات غیر مستقیم می گیرند! در مورد مالیات بر ارزش افزوده، باید بگوییم هیچ دلیلی ندارد وقتی دولت خدمات خود را چه از نظر کمی و چه از نظر کیفی بهبود ندهد، نرخ آن را افزایش دهد. البته دولت، هم

صندوق های بازنشستگی عموماً به دلیل بی تدبیری ها و بی کفایتی ها و رشکسته شده اند و حال به دنبال دست کاری سن بازنشستگی و اصلاحات تعدیلی این چنینی هستند تا آثار آن و رشکستگی را محو کنند

نرخ ها و هم پایه های مالیاتی را افزایش داده است. نرخ رشد اقتصادی را در سال های پیش رو یعنی سال های اجرای برنامه هفتم، چطور پیش بینی می کنید؟ اگر سیاست های کلان دولت تغییر نکند و در بر پاشنه فعلی بچرخد، باید منتظر چه نرخ رشدی باشیم و در زمینه سیاست های توزیع، آیا می توانیم به بهبود عدالت اجتماعی و کاهش نرخ ضرب جینی امیدوار باشیم؟

ببینید اینجا دقیقاً دو تا بحث مطرح است؛ یکی «نرخ رشد» و دیگری «توزیع درآمد و رفاه». اشتباهی که متأسفانه برخی از اقتصاد خوانده های ما غالباً دارند این است که فکر می کنند وقتی نرخ رشد بالا باشد، الزاماً نتیجه آن به همه مردم می رسد. این نظریه سال هاست که رد شده است. شما حتی اگر نرخ رشد ۲۰ درصدی داشته باشید به این معنای نیست که همه مردم از جمله طبقات فرودست و کم درآمد ۲۰ درصد رفاه بیشتر خواهند داشت یا ۲۰ درصد زندگی شان بهبود خواهد یافت. اگر ساختارها به گونه ای باشد که توزیع درآمد عادلانه باشد، مثل ساختارهایی که ما داریم، رشد اقتصادی حتی اگر بر اساس پیش بینی دولت به ۸ درصد هم برسد، به این معنا نیست که زندگی طبقات کم درآمد خوب می شود. در زمان دولت روحانی دیدیم که بعد از ۳ سال مارش ۱۲ درصدی هم داشتیم اما باز مردم گلایه داشتند که وضع معاش و زندگی شان بهبود نیافته و اصطلاحاً اثرات فروربارشی آن رشد به مردم فرودست منتقل نشده است. دلیلش این است که رشد اقتصادی در صورت اصلاح نشدن ساختارها، لزوماً به معنای رفاه بیشتر مردم نیست اما همه اینها باید بگوییم ماقبل به نرخ رشد ۸ درصدی نمی رسمیم؛ حتی اگر تحریم ها برداشته شود و مشکلات بین المللی در سطح کلان حل شود. با ساختار نا کار آمد و بی ثباتی مدیترانه فساد های ادارات بعدی می دانم در بهترین شرایط، به رشد اقتصادی بیش از ۲ یا ۳ درصد برسیم. منافع این ۲ یا ۳ درصد رشد نیز به دلیل همان ساختار ضد طبقات فرودست، معلوم نیست که به فرودستان برسد و تأثیر ملموسی در زندگی این طبقات ایجاد کند.



کارگر در آمد است. درآمد کارگر باید به گونه ای باشد که بتواند زندگی اش را تأمین کند. اصلاح بعضی موارد از تأمین اجتماعی و قانون کار در بهبود فرآیند کار مهم است. وی ادامه داد: مشاهده می کنیم که کارفرمایان شغل را ایجاد کرده اند اما نیروی کاری برای شغل وجود ندارد. این تنازلی بر گرفته از معیشت است چون معیشت کارگران باید تأمین شود. واقعیت جامعه این است که هزینه سبدمعاش کارگر حدود ۱۵ تا ۱۶ میلیون تومان است. از آنجایی که چنین درآمدی برای یک کارگر در یک شغل دیده نمی شود، به صورت اجباری کارگر مجبور است مدام به دنبال شغلی باشد که در آمد بهتری داشته باشد.

فعالیت در خط تولید کارخانه هایست و ترجیح می دهد با دانش خود در مشاغل که در آمد بیشتر دارد، مشغول کار شود. به همین دلیل شرایط عرضه و تقاضای نیروی کار نسبت به گذشته تغییر کرده است. دبیر کانون عالی انجمن های صنفی کارگران کشور بیان کرد: باید فرهنگ کار اصلاح شود. در حال حاضر جوانان به فکر این هست که در آمد بیشتری داشته باشند و حاضر به اینکه سر ساعت مشخص تحت قوانین و ضوابط مشخص مشغول کار شوند، نیستند. نماینده کارگران در شورای عالی کار افزود: در حال حاضر منظور از کار بهتر این نیست که کارگر استراحت بیشتر داشته باشد و جایگاه کاریش بالاتر باشد، بلکه بیشترین بحث

بیکار شناسایی شده اند. وی ادامه داد: در محاسبات مرکز آمار و چراغ سبز دولت های قبل، تعاریف آماری تغییر یافته که این تعاریف و گزارشات با واقعیت جامعه همخوانی ندارد. به عنوان مثال هر کسی که هفته ای یک ساعت کار کند، شاغل به حساب می آید. سربازان، کارآموزان، محصلان دارای کار پار ه وقت و کارکنان فامیلی هم شاغل حساب می شوند. همچنین کسانی که بنا به دلایلی به طور موقت کارشان را تعطیل کرده باشند نیز شاغل به حساب می آیند.

این کارشناس اقتصادی اظهار داشت: انتشار این آمار در حالی ست که طی گزارش های منتشره در سال ۱۴۰۲ خط فقر و هزینه معیشت در کشور بر اساس تورم بالا رفته و حقوق و مزایای کارمندان و کارگران جوابگوی معاش آنها نیست پس لحاظ محصلین، سربازان و شاغلین با ساعات اندک کاری (هفته یک الی دو ساعت) و دانشجویان که بیشتر هزینه بر هستند در گروه



و خدمات رفاهی دارند و می گویند: خدمات بیمه تکمیلی نا کافی ست و نمی توانند نیازهای درمانی کارگران را بر آورده کند. همچنین تعدادی از بازنشستگان کارگری در شهرهای شوش، رشت و اهواز با تجمع مقابل ادارات تأمین اجتماعی این شهرها، به شرایط معیشتی خود اعتراض کردند. به گزارش ایلنا، خواسته این بازنشستگان، ترمیم مستمری و دریافت حقوق بالاتر از خط فقر، برخورداری از خدمات درمانی رایگان، ارتقای خدمات رفاهی و اعاده استقلال سازمان تأمین اجتماعی است.

برگزاری چند تجمع صنفی در نقاط مختلف کشور

روز گذشته یک تجمع کارگری و چند تجمع مرتبط با بازنشستگان کارگری در نقاط مختلف کشور برگزار شد. به گزارش ایلنا، دیروز تعدادی از کارگران پیمانکاری معدن چادرملو یزد در محوطه این شرکت دست به برگزاری تجمع صنفی زدند. این کارگران خواسته های خود را افزایش حقوق بر اساس

روز گذشته یک تجمع کارگری و چند تجمع مرتبط با بازنشستگان کارگری در نقاط مختلف کشور برگزار شد. به گزارش ایلنا، دیروز تعدادی از کارگران پیمانکاری معدن چادرملو یزد در محوطه این شرکت دست به برگزاری تجمع صنفی زدند. این کارگران خواسته های خود را افزایش حقوق بر اساس